

Vzduchoplavec Kráčmera

Projekt "Vzduchoplavec Kráčmera" je realizován Občanským sdružením Antikomplex – v partnerské spolupráci s O.s. JOB a Českou televizí. Jde o tříletou spolupráci (2009-2012) těchto organizací, projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem projektu i stejnojmenného televizního pořadu „Vzduchoplavec Kráčmera“ je modernizovat výuku vlastivědy, zlepšit práci s textem na českých školách i mediální výchovu. Projekt se v následujících 3 letech bude realizovat na 32 školách z celé ČR. Cílem vzdělávacího pořadu pro mládež Vzduchoplavec Kráčmera je modernizovat výuku vlastivědy se zaměřením na jednotlivé regiony. Kromě toho má projekt podpořit mediální výchovu a práci s textem na českých školách. Od února začne celkem 32 škol z celé České republiky připravovat vlastní díly seriálu. Žáci budou sami shánět materiály, psát vlastní scénáře, natáčet svoji verzi seriálu i film o filmu. Poté přijede do škol Česká televize a natočí finální podobu pořadu. **V naší škole Česká televize natáče 26.–28. dubna díl seriálu o České Třebové.**

Vzduchoplavec Kráčmera, aneb Balónem po stopách prapradědečka, je vlastivědný cyklus pro mládež, dokumentující, co se v různých městech za sto let změnilo. Já a ostatní studenti ze 4. A (9. třída) Gymnázia v České Třebové jsme se o projektu dozvěděli na jedné z hodin výpočetní techniky, kdy nám paní profesorka Milana Soukupová oznámila, že budeme natáčet díl o České Třebové a zúčastníme se několika přednášek (workshopů), zaměřených na základy natáčení a herectví. O několik dnů později na českotřebovské gymnázium dorazil pan Petr Mikšíček se svými kolegy z České televize. Nálada před workshopem byla velmi napjatá. Nikdo z nás netušil, kdo přijede, jací to budou lidé, co budeme dělat, či co od toho očekávat. Cílem první tříhodinové přednášky bylo seznámit nás s pořadem i prací, kterou budeme dělat. Viděli jsme několik dílů, na kterých jsme si ukázali, co je špatně, co je naopak správně, která témata jsou pro takový pořad vhodná a podobně. Naším úkolem do dalších dnů bylo promyslet témata a napsat předběžný stručný scénář. Zanedlouho následoval další workshop, tentokrát s cílem naučit nás psát scénář. Za celé tři hodiny jsme se bohužel nedozvěděli nic. Hlavní slovo měl toho dne metodik pan Zdeněk Dlabola z občanského sdružení JOB pro rozvoj vzdělávání ve školství. Tři hodiny mluvil v podstatě o ničem, nikdo z nás mu nerozuměl a nikdo netušil, k čemu nám to bude dobré. Jak říkal pan Dlabola, cílem bylo frustrovat nás. To se mu opravdu povedlo. Z jeho řeči jsem byl tak naštvaný, že mě od projektu úplně odradil. Z celé přednášky o ničem si pamatuji jen to, že napsal rituální vraždu s Y, tvrdil, že informace není od toho, abychom si ji zapamatovali a nevěděl, co to jsou fotovoltaické elektrárny. I s paní profesorkou jsme se shodli, že takhle to opravdu dál nejde. Do televize jsme napsali e-mail, že odmítáme spolupracovat s panem Dlabolou a po dalších neshodách s vedením školy nás pan Mikšíček vyřadil z projektu. Škola tím tak přišla o grant a o slíbenou kameru, kterou jsme měli dostat. Nakonec to však mělo i pozitivní stránku. Žádné další přednášky o ničem. Mezitím jsme se ve škole dohodli na tématech. Jako hlavní motiv jsme určili železnici, dále gymnázium, českotřebovskou textilku, historickou osobnost Františka Formánka a třebovský vynález Velorex. Na další workshop už přijel jen pan Mikšíček a konečně jsme se dočkali užitečných rad, jak napsat scénář. Také jsme ho seznámili s vybranými tématy a měli jsme zahrát část scénáře, aby se ukázaly nejlepší herecké výkony pro blížící se natáčení. Po přednášce jsem v krátké době napsal scénář, který pan Mikšíček trochu upravil, ale stále ještě bylo vidět, že původní scénář je můj. To se bohužel rychle změnilo, když přišla téměř konečná verze

scénáře od paní scénáristky Škapíkové, která má bohužel konečné slovo. Její verze byla naprosto odlišná. Vypadalo to, jako by náš scénář snad vůbec nečetla. Nedalo se nic dělat, natáčet se stejně bude podle její verze. Před natáčením nás čekal další workshop, který byl ze všech nejzábavnější. Byli jsme rozděleni do dvou skupin. Jedna se učila základy herectví a poté nacvičila několik scének. Druhá se dozvěděla spoustu zajímavých věcí o natáčecím štábu, o jednotlivých profesích apod. Nakonec jsem jako režisér měl zrežirovat a natočit připravenou scénku. Všichni jsme si tuto přednášku moc užili.

Konečně se dostáváme k natáčení dílu o České Třebové, které proběhlo ve dnech od 26. do 28. 4. 2010. Z naší třídy jsem měl možnost být u celého natáčení jen já, Adam Ostruszka a Martin Menšík, který si později v pořadu i zahrál. Naším úkolem bylo dokumentovat natáčení a natočit tzv. film o filmu. První natáčecí den se štáb vrhl na natáčení scén v okolí Rotundy sv. Kateřiny. Odpoledne se natáčela scéna s Janem Pernerem a také bylo v plánu natočit Primonu, toto však bohužel překazil déšť. O půl páté odpoledne se štáb sešel s herci před gymnáziem a natáčely se scény spojené se školou. Součástí těchto scén byli právě herci ze 4. A, a to Martin Menšík, Zuzana Slavíková a Iva Řeháková. Stejně tak tomu bylo i další natáčecí den. Za přítomnosti všech studentů ze 4. A se dopoledne natáčelo na Starém náměstí. Samozřejmě nejen pro kolemjdoucí to byla zajímavá podívaná, když u kašny stál balónový koš a kolem herci, kameraman, režisér, zvukař a další neméně podstatní členové štábu. Okolo jedenácté hodiny se štáb s herci přesunul do Mladějova na Moravě. Asi si říkáte, co má Mladějov společného s Českou Třebovou. To nás také zajímalo. Vysvětlení je však jednoduché. Televize neodolala parní lokomotivě a z finančních důvodů byla úzkokolejná výletní železnice nejpříjemnější. Po zbytek dne se tedy natáčelo s parní lokomotivou a bylo to velmi zajímavé. Tím pro nás natáčení skončilo. Ve středu se už jen dotáčely některé scény, ale u toho jsme už nebyli.

A na závěr? Celá spolupráce na projektu Vzduchoplavec Kráčmera byla velmi zajímavá a poučná. I přes některé neshody, kvůli kterým nedostala škola grant a kameru, vůbec nelitujeme toho, že jsme se projektu účastnili. Zejména samotné natáčení s posledním workshopem bylo nejzábavnější. Velkým překvapením pro mě byla spolupráce s natáčecím štábem. Jeho členové byli neuvěřitelně příjemní a vstřícní lidé, od pana režiséra Jana Nováka až po herce Tomáše Šulaje. Po celou dobu natáčení nám ochotně odpovídali na naše zvědavé otázky. Také jsem pochopil, že natáčení není vůbec jednoduchá činnost a je to zaměstnání jako každé jiné. Poznal jsem zajímavé triky i jak celé natáčení probíhá. Také bych chtěl za celou třídu poděkovat paní profesorce Soukupové, která nás do projektu přihlásila a po celou dobu se účastnila workshopů i natáčení s námi. Na úplný závěr si dovolím citovat větu pana režiséra, kterou řekl při natáčení přistání balónového koše (na zvedací plošině): „Televize je obrovský podvod, ale krásný“.

Jíří Štembírek 4. A.